

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט מוחמד עלי

המבקש

סער ניב

ע"י ב"כ עוה"ד א' שפירא ור' דמרי

נגד

המשיבה

Meta Platforms, Inc

ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר ג' אוריון, י' רימר, ת' דריימן וי' שחורי

החלטה

לפניי בקשת המשיבה לסילוק על הסף של הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

הרקע לבקשה

1. בקשת האישור הוגשה ביום 19.8.2024 לפי פריט 1 לתוספת השנייה לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: **החוק**), שעוסק ב"תביעה נגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו".

2. המבקש הוא חבר בלהקה שמופיעה ברחבי הארץ. המשיבה מפעילה רשתות חברתיות ופלטפורמות מסרים פופולריות ובכללן 'Instagram', 'Facebook' ו-'Messenger', ומאפשרת ללקוחות באמצעות המערכות שלה פרסום מודעות וקידום פוסטים תמורת תשלום, בין היתר באמצעות פרסום ממוקד ומוכוון (Targeting). שירות זה מאפשר למפרסם לייעד ולמקד את הפרסום לפי שורה של פרמטרים שהמשיבה מציעה כגון גיל, תחומי עניין, הרגלי השימוש, ומיקום גאוגרפי של המשתמש. נטען בבקשה כי שירותי הפרסום שהמשיבה מספקת מהווים הנתח העיקרי של הכנסותיה.

3. על פי המתואר בבקשה, לאחר פרוץ מלחמת חרבות ברזל שהחלה לאחר השבעה באוקטובר 2023, החלו להתרחש שיבושים במערכת ה-GPS, אשר נטען כי מקורם בפעולות כוחות הביטחון של מדינת ישראל כחלק ממערך ההגנה, בין היתר מפני טילים עוינים שמונחים על ידי אותה טכנולוגיה. על פי המתואר בבקשה, שיבושים אלו גרמו לכך שהאותות המתקבלים ממכשירים של תושבים רבים בישראל הצביעו על הימצאותם כביכול במקומות אחרים כגון נמל התעופה "רפיק אל חרירי" בלבנון.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

4. נטען כי המבקש אחראי על פרסום הופעות הלהקה במטרה לקדם מכירת כרטיסים וכי הוא בעל ניסיון רב בניהול מסעות פרסום ממומנים באמצעות הפלטפורמות שמציעה המשיבה. לטענת המבקש, לפני הפרסום הוא מגדיר במערכות המשיבה את קהל היעד לו יוצג הפרסום באמצעות פילוחים שונים ובהם בין היתר טווח גילים, תחומי עניין ומיקום. המבקש נוכח לדעת, כך לפי לטענתו, כי פרסום לפי מיקום גיאוגרפי הוא אחד הנדבכים החשובים במסע הפרסומי, משום שהקהל שעתידי להגיע להופעות מתגורר ברדיוס קרוב יחסית לאזור הגיאוגרפי שבו הן מתקיימות. נטען עוד כי בשלב יצירת המסע הפרסומי, מערכות המשיבה מציגות הערכות לגבי היקף הקהל הצפוי להיחשף לפרסום.

5. לטענת המבקש, על בסיס ניסיון מוצלח שהיה בפרסום בפלטפורמה שמציעה המשיבה שכלל כ-100 מסעות פרסום קודמים, הוא פתח במסע פרסום בתקופה בה החלו השיבושים, למופע שתוכנן להתקיים בתל אביב, ובמאפייני הפרסום בחר בהגדרת המיקום חלקים נרחבים בארץ. לפי הנטען, המסע הפרסומי לא הביא למכירת כרטיסים להופעה וזאת בניגוד למסעות פרסום קודמים בעלי מאפיינים דומים. המבקש תולה את הסיבה לכך בשיבושי המיקום, ומספר ניסיונות שערך שכללו בין היתר הוספת שטח ברדיוס של קילומטר אחד סביב נמל התעופה בלבנון – איששו כי הסיבה לחוסר אפקטיביות המסע הוא השיבושים בחיווי המיקום. טענתו של המבקש, כי המשיבה לא מגלה למפרסמים כי הפרסום לפי מיקום עלול להיות מוטה בשים לב לאופן שבו נקבע מיקומם של המשתמשים. לטענת המבקש, השיבושים והשפעתם על מיקוד הכוונת הפרסום (הטירגוט) לקהל היעד היא עובדה מהותית ואף קריטית למפרסמים, ועל כן הייתה חובה על המשיבה להביא עובדה זו לידיעתם.

6. לפני הגשת התשובה, הגישה המשיבה את בקשתה הנוכחית בה היא מבקשת לסלק על הסף את בקשת האישור.

בקשת הסילוק

7. המשיבה סבורה כי יש לסלק את הבקשה על הסף. לשיטתה, הבקשה מתמצת בסכסוך חוזי פשוט שניתן לסלקו בקלות לאור שלל מצגים שניתנו על ידי המשיבה במסמכים שמהווים את הבסיס החוזי להתקשרות בין הצדדים. מצגים אלו, כך נטען, שומטים את הקרקע מתחת לטענות המבקש. המשיבה מפנה למסמך "תנאי השירות" בו צוין בין היתר כי המשיבה אינה מתחייבת שמוצריה יפעלו תמיד ללא הפרעות; כי למשיבה אין אפשרות לחזות מראש מתי יתעוררו בעיות הקשורות למוצריה; כי המבקש מסכים לכך שהמשיבה אינה אחראית לפעולות של צדדים

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

שלישיים; כי המשיבה לא יכולה להבטיח כי בכל מקרה המודעה תגיע לקהל היעד שלה או תשיג את התוצאה שבחר המבקש; וכי מיקוד לפי מיקום אינו מבטיח דיוק מלא.

לגישת המשיבה, השיבושים הם תולדה של פעולות צבאיות חשאיות ובלתי צפויות שלא בידיעתה ולא היה ביכולתה לצפותן ועל כן אין לחייב אותה בגין תוצאות פעולות אלו. זאת, כאשר הניסיון לחייבה בתוצאות הכשל הנטען לא עולה בקנה אחד עם הלשון הברורה של התניות החוזיות בין הצדדים. לפיכך המקרה שלפנינו הינו "סכסוך חוזי פשוט" המשתייך בבירור לאותם מקרים המצדיקים סילוק בקשת האישור על הסף מבלי לערוך בירור לגופה.

8. המבקש טוען מנגד כי הבקשה לא מציגה טעם שמצדיק נקיטת סעד קיצוני של סילוק בקשת האישור על הסף. לטענת המבקש, בקשת האישור מחייבת בירור עובדתי ומשפטי ובניגוד לנטען על ידי המשיבה אין המדובר בסכסוך חוזי פשוט, ואף אם כך – אין זה מוצדק לסלק את הבקשה על הסף מבלי לבררה לגופה. נטען כי דווקא פשטות הסכסוך מלמדת על התאמתו לבירור בהליך ייצוגי משום שאין צורך בבירור פרטני. לטענת המבקש, הצגת בקשת האישור כאילו היא מתמצת בטיעון חוזי מחמיצה את העיקר, משום שהבקשה מבוססת על עילת הטעייה, רשלנות והתעשרות שלא כדין. המבקש מתייחס לתניות אליהן מפנה המשיבה בבקשתה, וטוען כי באף אחת מהן הלקוח לא מיועד כי אותות ה-GPS משפיעים על קיומו או היעדרו של קהל היעד באזור המוגדר, ולכן נדרש דיון עובדתי ונורמטיבי בשאלה האם די באותם מצגים כדי לבטל את הקושי בכך ששירותי המשיבה הפכו לחסרי תועלת. לטענת המבקש, בכל מקרה המדובר בתניות הכלולות בחוזה אחיד וחל כלל הפרשנות נגד המנסח. המבקש מוסיף וטוען כי התניות אליהן הפנתה המשיבה כווננו מלכתחילה למקרים של הפרעה זמנית וקצרת מועד בשל כוח עליון, ולא למקרה של כישלון מסע הפרסום בתקופה ארוכה באזורים נרחבים בארץ. המבקש הוסיף והתייחס לאחד מהסעיפים אליהם מפנה המשיבה בבקשתה לפיו היא ממקמת את משתמשיה לפי פרמטרים שאינם אמורים להיות מושפעים משיבושי GPS. המבקש מוסיף כי השיבושים לא הובילו לגריעה זניחה באפקטיביות שירותי הפרסום, אלא לכישלון מוחלט.

דיון והכרעה

9. כידוע, הדיון בבקשה לאישור תובענה כייצוגית הוא כשלעצמו הילוך מקדמי בו נבחנת האפשרות לנהל תובענה ייצוגית. משכך, בקשה לסילוק על הסף של בקשת האישור היא בגדר הליך מקדמי שבמקדמי. במצב דברים זה, הכלל הוא שראוי לברר טענות סף כלפי בקשת אישור בדיון בבקשה עצמה ולא בהליך נפרד (ראו: רע"א 147/22 אבו חרפה נ' מסרי, והפסיקה המאוזכרת בו (29.3.2022)). תוצאה נוספת נגזרת מהדברים הללו, כי סילוק על הסף של בקשה לאישור תובענה

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

כייצוגית שמור למקרים קיצוניים, בהם עולה כי מדובר בבקשת סרק שאין בה ממש, או כאשר קיימת טענת הגנה מובהקת השומטת את הקרקע מבקשת האישור מיסודה (ראו מיני רבים: רע"א 7383/20 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' אברהם, פסקה 6 (14.12.2020); רע"א 4243/19 Google LLC (לשעבר Google Inc.) נ' ברם, פסקה 5 (16.7.2019); רע"א 7667/17 רוזנצוויג נ' חזן, פסקה 8 (3.12.2018)). זאת ועוד, מקום שבקשת הסילוק דורשת בירור עובדתי או משפטי נכבד, בית המשפט לא ייעתר לבקשת הסילוק (רע"א 6683/18 איפקס הנפקות בע"מ נ' מונרוב (24.7.2019)). גם במישור המהותי, נדרשת זהירות בסילוק תובענה על הסף, זאת משום שהחלטה לסלק בקשת אישור משמעותה חסימת התובע הייצוגי המשמש נציגה של קבוצת נפגעים אפשרית מהצגת טענותיו בבית המשפט ומניסיון לשכנע את בית המשפט כי בידו עילה ראויה לבירור במסגרת הליך ייצוגי.

10. לצד זאת, אין משמעות הדברים כי בית המשפט לא יעשה שימוש בסמכותו ויידון בטענת סף בהילוך מקדמי, ואף יסלק על הסף בקשה לאישור במקרים המתאימים. לעיתים יהיו מקרים בהם לא יהיה מנוס מבירור טענות מקדמיות מסוימות בהילוך מקדמי בשל השלכתן על מהלך הדיון בבקשה לאישור (רע"א 2022/07 הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ נ' אר און השקעות בע"מ, פסקאות 5 ו-6 (13.8.2007); רע"א 5154/08 קוסט פורר גבאי את קסירר רו"ח נ' קדמי, פסקה 5 (2.4.2009)). ניתן לומר כי קיימות טענות שנכון לדון בהן בשלב בירור הבקשה לאישור, ישנן טענות שראוי לדון בהן בשלב מקדמי, וישנן טענות שניתן לדון בהן במסגרת הבקשה לאישור או כעניין מקדמי, והחלטה מתי יש לבררן תלויה במכלול נסיבות העניין.

11. אינני סבור כי המקרה שלפנינו הוא מסוג המקרים שמחייב קיום דיון מקדמי במסגרת בקשה לסילוק על הסף וראוי כי טענות הצדדים יתבררו במסגרת הדיון בבקשת האישור גופה.

12. הטענות הכלולות בבקשת הסילוק נוגעות לגופה של עילת התביעה ולא לנושאים "לווייניים". הבקשה מעלה סוגיה משפטית-עובדתית שלא נדונה עדיין בפסיקה. במהלך המלחמה נגרמו שיבושים שגרמו לזיהוי משתמשים במכשירים שמאפשרים איכונם לפי מיקום, כאילו הם מצויים במיקום אחר לעומת מיקומם האמיתי ואף במדינה אחרת. על פי הנטען, המדובר בשיבושים במערכת ה-GPS שנגרמו על ידי גורמי הביטחון בישראל מסיבות הקשורות בשמירה על הביטחון. שיבושים אלו גרמו לפגיעה במיקוד הפרסום ביחס למיקום הקהל הייעודי אליו כוון הפרסום, ובכך נפגעה האפקטיביות של הפרסום הממוקד לפי מיקום. הסוגיה שהניח המבקש עשויה לעורר שאלות משפטיות מורכבות מתחומי משפט שונים ובכלל זה דיני החוזים לרבות דיני סיכול החוזה, דיני הגנת הצרכן, דיני עשיית עושר ולא במשפט ודינים נוספים. לצד הסוגיות המשפטיות, עשויות להתעורר שאלות עובדתיות אותן ראוי לברר בהמשך. העובדות הקשורות בשיבושים במהלך

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

הלחימה טעונות ליבון ובירור, משום שמה שיש כעת בפני בית המשפט, הטענה כי נגרמו שיבושים – הא ותו לא. באיזה תקופות היו שיבושים? האם השיבושים היו רצופים? באיזה חלקים מהארץ? כיצד נגרמו השיבושים? שאלות אלה ושאלות נוספות, טעונות בירור שלא ראוי לערוך אותן במסגרת בקשה לסילוק על הסף.

13. המשיבה מבקשת לצייר את הטענות המועלות בבקשת האישור כסכסוך "חוזי פשוט" ובהתאם לכך לשיטתה מוצדק לבחון אותו בהילוך מקדמי במסגרת בקשה לסילוק על הסף. אין בידי לקבל טענה זו. מלבד המורכבות הטבועה בסוגיה עליה הצבעתי לעיל, עיון בבקשת האישור ובתגובת המבקש לבקשה לסילוק על הסף, מלמד כי לשם הכרעה בבקשת האישור עשוי בית המשפט להידרש לפרשנות התניות החוזיות אליהן מפנה המשיבה, לשאלת השפעת השיבושים על אחריותה הנטענת של המשיבה, השפעת המצב הביטחוני על החוזה שנכרת בין המבקש למשיבה, האם המצגים המפורטים בהם מספקים, האם הם מקימים פטור למשיבה ועוד כהנה וכהנה שאלות שיש לברר. הדברים אמורים ביתר שאת, בהינתן העובדה כי פרמטר המיקום של קהל היעד אליו מיועדים דברי הפרסומת – אינו פרמטר זניח, אלא מהותי.

14. הזהירות בסילוק הבקשה על הסף נדרשת גם לאור הטענה לפיה מקור רווחיה העיקרי של המשיבה הוא פרסום. אף טענת המשיבה לפיה הואיל והשיבושים נגרמים על ידי כוחות הביטחון למבקש עדיפות על פני המשיבה בכל הקשור למידע לגבי כך, טעונה בירור. מטבע הדברים, אינני נדרש לשאלה זו בשלב זה, אשר יש צורך לברר אותה ואת השלכותיה במהלך בירור הבקשה. נקודה נוספת שיהא צורך לבחון, היא, אם ניתן להשקיף על המחלוקת בהיבט של "תובענה שמיצתה את עצמה" (ראו למשל: ת"צ (מחוזי מרכז) 51048-11-14 **בירמכר לב-ארי נ' חוגלה-קימברלי שיווק בע"מ** (9.4.2017); רע"א 8022/22 **בנק לאומי לישראל בע"מ נ' איילה מלכה מימון ז"ל** (10.1.2024)). שאלות אלו ושאלות רבות נוספות יידונו בהמשך ולא ראוי להכריע בהן כעת בשלב כה מקדמי של ההליך.

15. קצרו של דבר, שאני מחליט לדחות את הבקשה. הוצאות יישקלו בסוף ההליך.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ג כסלו תשפ"ה, 24 דצמבר 2024, בהעדר הצדדים.

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"צ 47620-08-24 ניב נ' Meta Platforms, Inc

תיק חיצוני:

מוחמד עלי, שופט

